

**Raport z wykonania „Programu ochrony środowiska dla Gminy Chojna na
lata 2022-2025 z perspektywą do 2030 roku”
za lata 2022-2023**

CHOJNA G M I N A

POWIAT GRYFIŃSKI
WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE

Spis treści

Podstawa prawna oraz zakres i cel opracowania	3
Ocena wykonania celów i zadań Programu	3
Klimat i powietrze atmosferyczne	3
Hałas i pole elektromagnetyczne	5
Gospodarowanie wodami i gospodarka wodno-ściekowa	5
Gospodarka odpadami oraz zapobieganie powstawaniu odpadów	6
Zasoby przyrodnicze	7
Wnioski	8

Podstawa prawna oraz zakres i cel opracowania

Podstawą do sporządzenia niniejszego raportu jest art. 18 ust. 2 Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024 r. poz. 54 ze zm.). Na Gminie Chojna ciąży obowiązek raportowania wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Chojna na lata 2022-2025 z perspektywą do 2030 roku w dwuletnich odstępach. Ustawa nie określa jednak wymagań dotyczących formy i struktury sprawozdania z realizacji gminnego programu ochrony środowiska. Niniejszy Raport swoim zakresem obejmuje lata 2022-2023 oraz dotyczy analizy zapisanych w Programie działań, ale nie stanowi bezpośredniego monitoringu stanu środowiska w gminie Chojna. Informacje zawarte w Raporcie odpowiadają treści przyjętego przez Radę Gminy Chojna Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Chojna na lata 2022-2025 z perspektywą do 2030 roku.

Zgodnie z art. 25 ust. 8 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko opracowany raport podlega zamieszczeniu w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Chojna.

Ocena wykonania celów i zadań Programu

Zgodnie z zapisami Programu w ocenie postępu wdrażania programu ochrony środowiska oraz jego faktycznego wpływu na środowisko pomocna jest analiza założonych efektów ekologicznych. Monitorowanie wdrażania postanowień programu ochrony środowiska polegać będzie głównie na działaniach organizacyjno-kontrolnych. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Chojna na lata 2022-2025 z perspektywą do 2030 jest swoistym planem służącym realizacji polityki środowiskowej Gminy Chojna. Swoim zakresem obejmuje działania służące powstrzymaniu niekorzystnych dla środowiska procesów i stałej poprawie stanu środowiska uwzględniając przy tym rozwój społeczno - gospodarczy oraz zmiany prawne i faktyczne, jakie następują w ochronie środowiska. Program został opracowany zgodnie z polityką ekologiczną państwa i jego wdrażanie umożliwia osiągnięcie celów założonych w tej polityce poprzez realizację zadań mających na celu zachowanie walorów środowiska i poprawę jego stanu.

Klimat i powietrze atmosferyczne

Głównym celem w ramach obszaru interwencji jest poprawa jakości powietrza na terenie Gminy Chojna, m.in. poprzez ograniczenie zjawiska „niskiej emisji” komunalnej pochodzącej z indywidualnego ogrzewania budynków mieszkalnych. Zadania przedstawione w programie ochrony środowiska skupiają się przede wszystkim na ograniczeniu ilości zanieczyszczeń i poprawie jakości powietrza atmosferycznego, poprzez zaoferowanie mieszkańcom pomocy w wymianie pieców węglowych. Dlatego też została przyjęta w dniu 28.05.2020 r. przez Radę Miejską w Chojnie uchwała Nr XIX/147/2020 w sprawie określenia zasad udzielania dotacji celowych z budżetu Gminy Chojna na zadania służące ochronie powietrza na terenie Gminy Chojna, polegające na zmianie ogrzewania węglowego na proekologiczne co stanowi podstawę dla Gminy Chojna do udzielania dotacji i przekazywania środków finansowych beneficjentom.

W 2022 r. w ramach programu wsparcie finansowe od gminy uzyskało 17 beneficjentów. W ramach zadań trwale usunięto 17 szt. starych nieefektywnych źródeł ciepła tzw. „kopciuchów” oraz zainstalowano nowe źródła ciepła tj.:

- 10 szt. – kotły na pelet,
- 4 szt. – kotły kondensacyjne gazowe,

– 3 szt. – ogrzewanie elektryczne.

Łączna suma dotacji przekazana Beneficjentom z Gminy Chojna wyniosła 85 000,00 zł.

W grudniu 2022 r. na mocy porozumienia podpisanego z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie, w Urzędzie Miejskim w Chojnie uruchomiony został Punkt Konsultacyjny Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”, w którym istnieje możliwość skonsultowania wniosku o dofinansowanie w ramach Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze” oraz jego złożenie. Złożone za pośrednictwem Gminy wnioski przesyłane są do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie, gdzie następuje ich ocena merytoryczna.

Ilość złożonych wniosków w ramach programu "Czyste Powietrze" według stanu na dzień 31.03.2023r.

– liczba złożonych wniosków (szt.) – 304

– liczba zawartych umów (szt.) – 268

– liczba zrealizowanych przedsięwzięć (szt.) – 167

Łączna kwota wypłaty dotacji - 2 084 090,41 zł

W 2022 r. Gmina Chojna złożyła wniosek i otrzymała wsparcie finansowe z WFOŚiGW w Szczecinie na dofinansowanie zadań polegających na wymianie źródeł ciepła, modernizacji instalacji c.o. i c.w.u., wymianie stolarki okiennej i drzwiowej w ramach programu priorytetowego „Ciepłe Mieszkanie”. Dzięki temu właściciele mieszkań w budynkach wielorodzinnych deklarujący chęć udziału w programie otrzymali dotację na realizację zadań w 2023 r. Udział w programie zadeklarowało 20 gospodarstw domowych, które po podpisaniu umowy z Gminą Chojna mogły zrealizować swoje zamierzenia.

Ilość złożonych wniosków w ramach programu "Czyste Powietrze" według stanu na dzień 31.03.2024r.

– liczba złożonych wniosków (szt.) – 375

– liczba zawartych umów (szt.) – 335

– liczba zrealizowanych przedsięwzięć (szt.) – 211

Łączna kwota wypłaty dotacji – 4 277 773,90 zł

W 2023 r. Gmina Chojna otrzymała wsparcie finansowe z WFOŚiGW w Szczecinie na dofinansowanie zadań polegających na wymianie źródeł ciepła, modernizacji instalacji c.o. i c.w.u., wymianie stolarki okiennej i drzwiowej w ramach programu priorytetowego „Ciepłe Mieszkanie”. Dzięki temu właściciele mieszkań w budynkach wielorodzinnych otrzymali dotację. W ramach programu usunięto 11 szt. nieefektywnych źródeł ciepła, tzw. „kopciuchów” oraz zainstalowano nowe ekologiczne źródła ciepła:

- 9 szt. – kocioł na pelet drzewny,

- 1 szt. – kocioł kondensacyjny gazowy,

- 1 szt. – pompa ciepła powietrze-woda.

Od lipca 2021 r. mieszkańcy Gminy Chojna mogą śledzić jakość powietrza. Czujniki jakości powietrza firmy Syngéos, zakupione przez Gminę Chojna zainstalowane zostały w trzech lokalizacjach, tj.:

– Szkoła Podstawowa nr 1 przy ul. Szkolnej w Chojnie,

– Szkoła Podstawowa nr 2 przy ul. Żwirki i Wigury w Chojnie (Lotnisko),

– Budynek Urzędu Miejskiego przy ul. Jagiellońskiej 4 w Chojnie.

Wyniki pomiarów podawane są w czasie rzeczywistym. Mieszkańcy Gminy mogą je śledzić za pośrednictwem strony internetowej naszepowietrze.pl oraz aplikacji mobilnej Syngéos – dostępnej na urządzenia z systemem Android oraz iOS lub za pośrednictwem strony internetowej urzędu – w zakładce

„Ekologia / sprawdź jakość powietrza w naszym mieście”. Sensor podaje następujące m. in. parametry:

- stężenie pyłów zawieszonych czyli tak zwanego „smogu”, pyły PM 1, PM 2,5, PM 10 (wyniki prezentowane są procentowo oraz za pomocą kolorów)
- wilgotność powietrza
- ciśnienie atmosferyczne
- temperatura

Bieżąca wiedza o stanie zanieczyszczeń ma służyć mieszkańcom do podejmowania decyzji o pobycie na zewnątrz budynków osób, szczególnie narażonych na działanie smogu (dzieci, osoby starsze, kobiety w ciąży, osoby z chorobami układu oddechowego).

W 2022 roku celu poprawy wyposażenia oraz zwiększenia poziomu bezpieczeństwa na rzecz ochrony zdrowia, mienia i środowiska przed pożarami, klęskami żywiołowymi i innymi miejscowymi zagrożeniami w ramach kontynuacji projektu partnerskiego pn.: „Ochrona przeciwpożarowa i zapobieganie katastrofom” nr INT 116 współfinansowany z Programu Współpracy Interreg VA Meklemburgia – Pomorze Przednie / Brandenburgia / Polska w ramach celu „Europejska Współpraca Terytorialna” Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) Gmina Chojna dokonała zakupu bezzałogowego statku powietrznego – drona, którego koszt wyniósł 93 480,00 zł.

Hałas i pole elektromagnetyczne

W latach 2022-2023 Starostwo Powiatowe w Gryfinie nie wydało dla podmiotów gospodarczych prowadzących działalność decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu.

Zgodnie z obowiązującym programem ochrony środowiska przed hałasem dla województwa zachodniopomorskiego należy m. in. modernizować i przebudowywać drogi, wprowadzać ograniczenia prędkości oraz ograniczać ruch tranzytowy.

Oceny poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz obserwacji zmian dokonuje się w ramach państwowego monitoringu środowiska. Okresowe badania poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku prowadzi Główny Inspektor Ochrony Środowiska. Najistotniejszymi źródłami promieniowania elektromagnetycznego są: urządzenia radiokomunikacyjne, radiolokacyjne i radionawigacyjne oraz obiekty i urządzenia energetyczne.

Gospodarowanie wodami i gospodarka wodno-ściekowa

Głównym celem jest poprawa jakości wód oraz racjonalne korzystanie z zasobów wodnych. Ujęcia wody wskazane w Programie ochrony środowiska dla Gminy Chojna na lata 2022-2025 z perspektywą do 2030 roku znajdują się pod stałym nadzorem służb inspekcji sanitarnej, tj. Powiatowa Stacja Epidemiologiczna w Gryfinie oraz Dozór Techniczny.

Nieskanalizowane obszary Gminy Chojna obsługiwane są przez indywidualne rozwiązania gospodarki ściekowej czyli przydomowe oczyszczalnie ścieków oraz zbiorniki bezodpływowe.

Podczas kontroli terenowej dochodzi do weryfikacji dokumentów dotyczących odprowadzania nieczystości ciekłych (umowy, rachunki za odbiór nieczystości, rachunek za pobór wody) dodatkowo dokonuje się kontroli lokalizacji zbiornika bądź oczyszczalni. Jednocześnie, jeżeli na posesji wykryte zostaną nieprawidłowości właściciele zobowiązują się do zrealizowania zaleceń pokontrolnych. Podczas kontroli pośredniej przy pomocy korespondencji wzywa się właścicieli do przedstawienia ww. dokumentów i poprzez analizę weryfikuje się czy nie występują nieprawidłowości.

Gospodarka odpadami oraz zapobieganie powstawaniu odpadów

W latach 2022-2023 świadczenie usług odbioru i zagospodarowania powstających na nieruchomościach zamieszkałych odpadów komunalnych na terenie Gminy Chojna realizowane było przez firmę Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych w Chojnie Sp. z o.o., na podstawie umowy zawartej z Gminą Chojna. Miejszem zagospodarowania odpadów komunalnych z terenu gminy Chojna jest instalacja komunalna – w miejscowości Dalsze 36, zarządzana przez „EKO-MYŚL” Sp. z o.o. adres siedziby: Dalsze 36,74-300 Myślibórz. Systemem odbioru odpadów komunalnych objęte są wyłącznie nieruchomości zamieszkałe. Pozostałe podmioty są zobowiązane indywidualnie zawrzeć umowę na odbiór odpadów z przedsiębiorstwem wpisanym do Rejestru Działalności Regulowanej gminy Chojna. Podmioty, które w 2022 roku były wpisane do Rejestru działalności regulowanej w zakresie odbioru odpadów komunalnych:

- Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych w Chojnie Sp. z o.o,
- Zakład Produkcyjno- Handlowo- Gastronomiczny „JUMAR” Julian Maruszewski w spadku,
- Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych w Dębnie Sp. z o.o. ,
- „Eko-Mysł” Sp. z o.o.

Ilość (Mg) odebranych odpadów komunalnych z terenu Gminy Chojna w 2022 roku:

20 03 07 Odpady wielkogabarytowe 196,7100 Mg
15 01 06 Zmieszane odpady opakowaniowe 327,7500 Mg
15 01 01 Opakowania z papieru i tektury 95,0900 Mg
15 01 07 Opakowania ze szkła 254,7300 Mg
20 03 01 Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne 2414,5400 Mg
20 02 01 Odpady ulegające biodegradacji 259,7800 Mg

Ilość (Mg) odebranych odpadów komunalnych zebranych w Punkcie Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych

16 01 03 Zużyte opony 11,3900 Mg
20 03 07 Odpady wielkogabarytowe 152,8100 Mg
15 01 06 Zmieszane odpady opakowaniowe 0,0500 Mg
15 01 01 Opakowania z papieru i tektury 6,9700 Mg
15 01 07 Opakowania ze szkła 3,6700 Mg
17 01 01 Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów 149,4400 Mg
20 02 01 Odpady ulegające biodegradacji 58,8300 Mg
20 01 35* Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki 1,6100 Mg
20 01 36 Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35 5,0700 Mg

W roku 2022 Gmina Chojna zakupiła Miejski Punkt Elektroodpadów. Jest to innowacyjne urządzenie, które łączy w sobie kilka funkcji. Pierwszą i najważniejszą jest zbiórka elektroodpadów z podziałem na siedem rodzajów m. in. sprzęt komputerowy, pozostała drobna elektronika, telefony i ładowarki, żarówki, żarówki energooszczędne, płyty CD/DVD, tonery. Miejski Punkt elektroodpadów w przestrzeni miejskiej zwraca uwagę na problem elektroodpadów i potrzebę ich osobnej segregacji.

Ilość (Mg) odebranych odpadów komunalnych z terenu Gminy Chojna w 2023 roku:

20 03 07 Odpady wielkogabarytowe 140,560 Mg
15 01 06 Zmieszane odpady opakowaniowe 334,250 Mg

15 01 01 Opakowania z papieru i tektury 123,300 Mg
15 01 07 Opakowania ze szkła 242,980 Mg
20 03 01 Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne 3455,870 Mg
20 02 01 Odpady ulegające biodegradacji 344,96 Mg

Ilość (Mg) odebranych odpadów komunalnych zebranych w Punkcie Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych

16 01 03 Zużyte opony 14,820 Mg
20 03 07 Odpady wielkogabarytowe 257,420 Mg
15 01 06 Zmieszane odpady opakowaniowe 0,210 Mg
15 01 01 Opakowania z papieru i tektury 10,100 Mg
15 01 07 Opakowania ze szkła 3,120 Mg
17 01 01 Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów 186,550 Mg
20 02 01 Odpady ulegające biodegradacji 71,460 Mg
20 01 35* Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki 0,300 Mg
20 01 36 Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35 3,670 Mg

Gmina Chojna w 2022 r. uzyskała pomoc finansową na zadanie pn. „Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Chojna”, która pochodzi w 50% ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie oraz w 50% ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie”. W ramach zadania, z terenu Gminy Chojna zebrano i poddano utylizacji 24,50 Mg wyrobów budowlanych zawierających azbest. W projekcie uczestniczyło 14 gospodarstw domowych, z których odebrano ten niebezpieczny odpad. Wartość zadania wyniosła 17 172,05 zł. Natomiast wysokość dofinansowania z WFOŚiGW wyniosła 12 272,00 zł.

W 2023 r. zebrano i poddano utylizacji 16,86 Mg wyrobów budowlanych zawierających azbest. W projekcie uczestniczyło 15 gospodarstw domowych, z których odebrano ten niebezpieczny odpad. Wartość zadania wyniosła 17 437,68 zł. Natomiast wysokość dofinansowania z WFOŚiGW wyniosła 5 061,00 zł.

Zasoby przyrodnicze

Zieleń urządzona pełni istotną funkcję na obszarach zurbanizowanych. Wpływa na eliminację uciążliwości komunikacyjnych (np. hałasu), poprawia estetykę krajobrazu, oddziałuje pozytywnie na mikroklimat, zapobiega erozji oraz kształtuje stosunki wodne. Do obszarów zagospodarowanych w ten sposób, należy zaliczyć m.in.: parki miejskie, zieleń śródpolną, ogrody botaniczne, cmentarze, zieleńce.

Na terenie gminy Chojna zieleń śródpolna zlokalizowana jest wzdłuż dróg, rowów, cieków oraz w okolicy oczek wodnych i stanowi uzupełnienie roślinności na obszarze gminy. W granicach analizowanego terenu, szczególnym bogactwem odznaczają się zieleń pałacowodworska, wśród której znajdują się m.in. obiekty objęte ochroną Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. W ramach zarządzania przyrostem zieleni na obszarze Gminy Chojna w 2022 r. przeprowadzane były podciinki, ogłowienia i wycinki drzew. Burmistrz Gminy Chojna wyraziła zgodę na usunięcie 139 sztuk drzew w odpowiedzi na składane wnioski, jednocześnie zobowiązując w ramach rekompensaty przyrodniczej do dokonania nasadzeń 157 sztuk drzew.

Zarządców dróg publicznych na terenie Gminy Chojna zobowiązano do dokonania nasadzeń zastępczych w ilości 62 sztuk drzew za usunięte drzewa stwarzające zagrożenie dla ruchu drogowego

w pasach dróg powiatowych, wojewódzkich i krajowych. Ponadto Gmina Chojna uzyskała zezwolenie na usunięcie 162 sztuk drzew, a w ramach uzyskanych zezwoleń zobowiązano do nasadzenia 187 sztuk drzew na nieruchomościach będących własnością Gminy Chojna. Dodatkowo na cmentarzach komunalnych w Gminie Chojna dokonano nasadzeń 18 sztuk drzew.

W 2023 r. w odpowiedzi na składane wnioski wyrażono zgodę na usunięcie 51 sztuk drzew, jednocześnie zobowiązując w ramach rekompensaty przyrodniczej do dokonania nasadzeń 56 sztuk drzew. Zarządców dróg publicznych na terenie Gminy Chojna zobowiązano do dokonania nasadzeń zastępczych w ilości 37 sztuk drzew za usunięte drzewa stwarzające zagrożenie dla ruchu drogowego w pasach dróg powiatowych, wojewódzkich i krajowych. Ponadto Gmina Chojna uzyskała zezwolenie na usunięcie 32 sztuk drzew, a w ramach uzyskanych zezwoleń zobowiązano do nasadzenia 33 sztuk drzew na nieruchomościach będących własnością Gminy Chojna. Dodatkowo na cmentarzach komunalnych w Gminie Chojna dokonano nasadzeń 18 sztuk drzew. Na cmentarzach komunalnych dokonano nasadzeń 9 sztuk drzew.

Wnioski

Przyjęte w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Chojna na lata 2022-2025 z perspektywą do 2030 roku cele i zadania były zgodne z kierunkami obowiązującej polityki ekologicznej Państwa. Stanowiły przełożenie celów ochrony środowiska na szczebel lokalny. Realizacja zadań wskazanych ww. Programie ma na celu poprawę jakości i stanu komponentów środowiska. Zadania wpisują się w pożądane przez ogół mieszkańców Gminy Chojna kierunki, m.in. działania na rzecz poprawy środowiska.